

महादेव स्तोत्र

प्रशान्तं दर्शनं यस्य, सर्वभूताभयप्रदम्; माङ्गल्यं य प्रशस्तं य, शिवस्तेन विभाव्यते.	१
महत्वाद्दीश्वरत्वाय्य, यो महेश्वरतां गतः; रागद्वेषविनिर्मुक्तं, वन्देऽहं तं महेश्वरम्.	२
महाज्ञानं भवेद्यस्य, लोकालोकप्रकाशकम्; महादया दमो ध्यानं, महादेवः स उच्यते.	३
महान्तस्तस्करा ये तु, तिष्ठन्तः स्वशरीरके; निर्जिता येन देवेन, महादेवः स उच्यते.	४
रागद्वेषौ महामल्लौ, दुर्जयौ येन निर्जितौ; महादेवं तु तं मन्ये, शेषा वै नामधारकाः.	५
शब्दमात्रो महादेवो, लौकिकानां मते मतः; शब्दतो गुणतश्चैवाऽर्थतोऽपि जिनशासने.	६
शक्तितो व्यक्तित्थैव विज्ञानं लक्षणं तथा; मोहजालं हतं येन, महादेवः स उच्यते.	७
नमोऽस्तु ते महादेव! महामदविवर्जित!; महालोभविनिर्मुक्त!, महागुणसमन्वित!	८
महारागो महाद्वेषो, महामोहस्तथैव य; कषायश्च हतो येन, महादेवः स उच्यते.	९
महाकामो हतो येन, महाभयविवर्जितः; महाप्रतोपदेशी य, महादेवः स उच्यते.	१०
महाक्रोधो महामानो, महामाया महामदः; महालोभो हतो येन, महादेवः स उच्यते.	११
महानन्दो दया यस्य, महाज्ञानी महातपाः; महायोगी महामौनी, महादेवः स उच्यते.	१२
महावीर्यं महाधैर्यं, महाशीलं महागुणः, महामंजूक्षमा यस्य, महादेवः स उच्यते.	१३
स्वयम्भूतं यतो ज्ञानं, लोकालोकप्रकाशकम्; अनन्तवीर्यचारित्रं, स्वयम्भुः सोऽभिधीयते.	१४
शिवो यस्माज्जिनः प्रोक्तः, शङ्करश्च प्रकीर्तितः; कायोत्सर्गी य पर्यङ्की, स्त्रीशस्त्रादिविवर्जितः.	१५
साकारोऽपि ह्यनाकारो, मूर्तामूर्तस्तथैव य; परमात्मा य आद्यात्मा, अन्तरात्मा तथैव य.	१६
दर्शनज्ञानयोगेन, परमात्माऽयमव्ययः, परा क्षान्तिरहिंसा य, परमात्मा स उच्यते.	१७
परमात्मा सिद्धिसम्प्राप्तौ, आद्यात्मा तु भवान्तरे; अन्तरात्मा भवेद्देह, हत्येषस्त्रिविधः शिवः.	१८
सकलो दोषसम्पूषो, निष्कलो दोषवर्जितः पञ्चदेहविनिर्मुक्तः, सम्प्राप्तः परमं पदम्.	१९
अकमूर्तिस्त्रयो भागा, ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः; तान्येव पुनरुक्तानि, ज्ञानचारित्रदर्शनात्.	२०
अकमूर्तिस्त्रयो भागा, ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः; परस्परं विभिन्नानामेकमूर्तिः कथं भवेत्?.	२१

કાર્ય વિષ્ણુઃ ક્રિયા બ્રહ્મા, કારણં તુ મહેશ્વરઃ; કાર્યકારણસમ્પન્ના, એકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૨
પ્રજાપતિસુતો બ્રહ્મા, માતા પદ્માવતી સ્મૃતા; અભિજિજ્જન્મનક્ષત્રમેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૩
વસુદેવસુતો વિષ્ણુર્માતા ચ દેવકી સ્મૃતા; રોહિણી જન્મનક્ષત્રમેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૪
પેટાલસ્ય સુતો રુદ્રો, માતા ચ સત્યકી સ્મૃતા, મૂલં ચ જન્મનક્ષત્રમેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૫
રક્તવર્ણો ભવેદ્ બ્રહ્મા, શ્વેતવર્ણો મહેશ્વરઃ; કૃષ્ણવર્ણો ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્!.	૨૬
અક્ષસૂત્રી ભવેદ્ બ્રહ્મા, દ્વિતીયઃ શૂલધારકઃ; તૃતીયઃ શઙ્ખચક્રાઙ્ક, એકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૭
ચતુર્ભુજો ભવેદ્ બ્રહ્મા, ત્રિનેત્રોઽથ મહેશ્વરઃ; ચતુર્ભુજો ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૮
મથુરાયાં જાતો બ્રહ્મા, રાજગૃહે મહેશ્વરઃ; દ્વારામત્યામભૂદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૨૯
હંસયાનો ભવેદ્ બ્રહ્મા, વૃષયાનો મહેશ્વરઃ; ગરુડયાનો ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૩૦
પદ્મહસ્તો ભવેદ્ બ્રહ્મા, શૂલપાણિર્મહેશ્વરઃ, ચક્રપાણિર્ભવેદ્ વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૩૧
કૃતે જાતો ભવેદ્ બ્રહ્મા, ત્રેતાયાં ચ મહેશ્વરઃ; દ્વાપરે જનિતો વિષ્ણુરેકમૂર્તિઃ કથં ભવેત્?.	૩૨
જ્ઞાનં વિષ્ણુઃ સદા પ્રોક્તં, ચારિત્રં બ્રહ્મ ઉચ્યતે; સમ્યક્ત્વં તુ શિવં પ્રોક્તમર્હન્મૂર્તિસ્ત્રયાત્મિકા.	૩૩
ક્ષિતિજલપવનહુતાશન-યજમાનઽઽકાશસોમસૂર્યાખ્યાઃ; ઇત્યેતેઽષ્ટૌ ભગવતિ, વીતરાગે ગુણા મતાઃ.	૩૪
ક્ષિતિરિત્યુચ્યતે ક્ષાન્તિર્જલં યા ચ પ્રસન્નતા; નિઃસઙ્ગતા ભવેદ્વાયુર્હુતાશો યોગ ઉચ્યતે.	૩૫
યજમાનો ભવેદ્બ્રહ્મા, તપોદાનદયાદિભિઃ; અલેપકત્વાદાકાશસઙ્કાશઃ સોઽભિધીયતે.	૩૬
સૌમ્યમૂર્તિરુચિશ્ચન્દ્રો, વીતરાગઃ સમીક્ષ્યતે; જ્ઞાનપ્રકાશકત્વેન આદિત્યઃ સોઽભિધીયતે.	૩૭
પુણ્યપાપવિનિર્મુક્તો, રાગદ્વેષવિવર્જિતઃ; શ્રીઅર્હદ્ભ્યો નમસ્કારઃ, કર્તવ્યઃ શિવમિચ્છતા.	૩૮
અકારેણ ભવેદ્ વિષ્ણુ, રેકે બ્રહ્મા વ્યવસ્થિતઃ; હકારેણ હરઃ પ્રોક્તસ્તસ્યાન્તે પરમં પદમ્.	૩૯
અકાર આદિધર્મસ્ય, આદિમોક્ષપ્રદેશકઃ; સ્વરૂપે પરમં જ્ઞાનમકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૦
રૂપિદ્રવ્યસ્વરૂપં વા, દૃષ્ટ્વા જ્ઞાનેન ચક્ષુષા; 'દૃષ્ટં, લોકમલોકં વા રકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૧
હતાઃ રાગાશ્ચ દ્વેષાશ્ચ હતા મોહપરીષદાઃ; હતાનિ યેન કર્માણિ, હકારસ્તેન ઉચ્યતે.	૪૨
સન્તોષેણાત્મિસમ્પૂર્ણાઃ, પ્રાતિહાર્યાષ્ટકેન ચ;	

ज्ञात्वा पुण्यं च पापं च, नकारस्तेन उच्यते.
भवभीजाङ्कुरजनना, रागाद्याः क्षयमुपागता यस्य;
ब्रह्मा वा विष्णुर्वा, उरो जिनो वा नमस्तस्मै.

४३

४४

jainuniversity.org

सर्व ज्ञानाय भवतु